

II. Потенциал - дефиниция, основни свойства.

8. Равновесна мярка, константа на Робен, логаритмичен капацитет

Definition: Нека μ е крайна Борелева мярка в $\mathbb{B}(\mathbb{C})$. Изразът

$$I[\mu] := \int \int_{\text{supp}(\mu)} \log \frac{1}{|z-t|} d\mu(t) d\mu(z) = \int U^\mu(z) d\mu(z)$$

се нарича *енергия, породена от мярката μ* .

Теорема 8.1 Нека

$$\mu_n \longrightarrow \mu, n \rightarrow \infty.$$

Тогавя

$$I[\mu] \leq \liminf I[\mu_n].$$

(т.е., $I[\mu]$ е полунепрекъснатата отдолу функция.)

Доказателство : Доказателството следва техниката на Th.7.3 и Th.7.4. и се оставя на читателя.

Следващата теорема има фундаментален характер. Доказателството¹ няма да привеждаме.

Теорема 8.2 Нека μ_1, μ_2 са единични Борелеви мерки² с носители върху компакта K и такива, че $I[\mu_1] = I[\mu_2]$. Тогавя $I[\mu_1 - \mu_2] \geq 0$ и $I[\mu_1 - \mu_2] = 0$ тогавя и само тогавя, когато $\mu_1 = \mu_2$.

Да означим с $\mathbf{U}(K)$ множеството от единичните Борелеви мерки, съсредоточени върху компактно множество K .

Definition: Нека K е компактно множество в \mathbb{C} . Ако съществува мярка μ_K , такава, че

$$I[\mu_k] = \inf_{\mu \in \mathbf{U}(K)} I[\mu], \quad (1)$$

¹[2]

² Мярката μ е единична върху K , ако $\|\mu\|_K = \mu(K) = 1$.

то тя се нарича равновесна мярка на K , а съответният логаритмичен потенциал - равновесен потенциал. Числото $\inf_{\mu \in \mathcal{U}(K)} I[\mu]$ е т.н. "Константа на Робен" за компакта K и се означава с $\gamma(K)$.

Ще покажем, че равновесната мярка винаги съществува и е еднозначно определена, стига множеството K да не е полярно.³

Теорема 8.3: *Нека K е неполярен компакт в \mathbb{C} . Тогава съществува равновесна мярка.*

Доказателство От неполярността на K и от Th. 7.1 следва, че

$$\gamma(K) = \inf_{\mu \in \mathcal{U}(K)} I[\mu] > -\infty.$$

Нека $\gamma(K) < \infty$. Ще покажем, че равновесната мярка е единствена. Избираме редица от мерки μ_n , такива, че

$$I[\mu_n] \rightarrow \gamma(K).$$

По теоремата на Helly съществува подредица, която ще означаваме също с $\{\mu_n\}$ и която клони в слабата топология към някаква мярка ν , т.е.

$$\mu_n \longrightarrow \nu, \mu_n, \nu \in \mathcal{U}(K).$$

От Th.8.1. следва

$$\liminf I[\mu_n] \geq I[\nu],$$

като при това по конструкция

$$\liminf I[\mu_n] = \gamma(K).$$

Отчитајќи факта, че $\gamma(K)$ минимизира енергиите по единичните мерки върху компакта, стигаме до твърдението за съществуване на равновесна мярка, т.е.

$$\nu = \mu(K).$$

Единствеността следва от Th. 8.2.

Ако $\gamma(K) = \infty$, то $I[\mu] = \infty$ за всяка Борелева мярка, и въпросът за съществуването е решен. **Q.E.D.**

Теорема 8.4 (Frostman's theorem): *Нека K е компактно множество в \mathbb{C} и нека μ_K е еговата равновесна мярка. Тогава :*

³Едно множеството F е полярно, ако $\nu(F) = 0$ за всяка Борелева мярка ν .

a)

$$U^{\mu_K}(z) \leq \gamma(K) \text{ в } \mathbf{C};$$

b)

$$U^{\mu_K}(z) = \gamma(K) \text{ почти навсякъде в } K.$$

4

Теоремата на Фростман е изключително важно поради многобройните си приложения. С право тази теорема е една от фундаменталните в теорията на потенциала.

Definition: Числото $e^{-\gamma(K)}$ се нарича "капацитет на компакта" K и се означава с $\text{cap}(K)$.

Някои основни свойства:

1. $\text{cap}(K) > 0 \iff \gamma(K) < \infty$.
2. $\text{cap}(K) = 0 \implies K$ е полярен.
3. $K_1 \subset K_2 \implies \text{cap}(K_1) \leq \text{cap}(K_2)$.
4. $\text{cap}(K) = \text{cap}(K + a)$
5. $\text{cap}(rK) = r \text{cap}(K)$, $r > 0$.

Едно от приложенията на теоремата на Фростман е практическото намиране на равновесните мерки и потенциали, върху което ще се спрем.

Теорема 8.5 K - компакт, $\text{cap}(K) > 0$ и нека $\nu \in \mathcal{U}(K)$. Ако

$$U^\nu(z) = C \text{ за всяко } z \in K,$$

то

$$C = \gamma(K)$$

и

$$\nu = \mu_K.$$

Оставяме на читателя да докаже, че равновесната мярка на кръга с радиус r е $\frac{d\Theta}{2\pi r}$, а равновесния потенциал

$$U^\mu(z) = \begin{cases} \log \frac{1}{r}, & |z| \leq r, \\ \log \frac{1}{|z|}, & |z| > r, \end{cases}$$

⁴навсякъде с изключение на полярно подмножество.

References

- [1] T. Runsford, Potential theory.
- [2] E. Saff, V. Totik, Logarithmic potentials with external fields, Springer Verlag, Berlin, 1997.
- [3] M. Tzuji, Potential Theory in Modern Functional Analysis, Maruzen, Tokyo, 1959.

Exercises

1. E_1, E_2 – компакти,

$$\text{cap}(E_1) = 0. \implies \text{cap}(E_1 + E_2) = \text{cap}(E_2).$$

2. n - редица от компакти, $E_n \subset E_{n+1}, n = 1, 2, \dots$. Полагаме $E := \bigcup E_n$. Да се докаже, че

$$\text{cap}(E) = \lim \text{cap}(E_n).$$

3. Намерете равновесната мярка и равновесния потенциал на единичния интервал.

4. $K = E \cup \Delta, \Delta$ – единичен кръг, E – полярен компакт. Нека ν е равновесната мярка на K . Обосновайте

$$I[\nu] < \infty.$$

Докажете, че

$$\nu(E) = 0$$

и оттук проверете, че $U^\nu \in \mathcal{H}(\mathbb{C} \setminus \overline{\Delta})$.

Използвайте принципа за минимума, за да докажете, че

$$U^\nu > I[\nu]$$

върху E .